

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Avdelning 31

DOM
 2016-08-22
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 9307-16

SÖKANDE

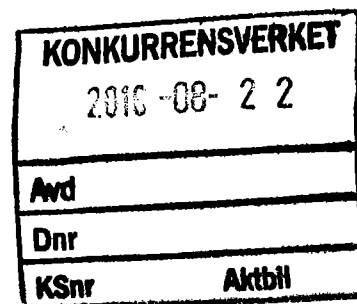
Tele2 Sverige AB, 556267-5164
 Box 62
 164 94 Kista

MOTPART

Kammarkollegiet
 Box 2218
 103 15 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och beslutar att upphandlingen ska rättas genom att Kammarkollegiet gör en ny anbudsutvärdering varvid Tele 2 Sverige AB:s anbud inte förkastas.

Dok.Id 751238

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) genomför, som öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU, en upphandling av ramavtal för telefoniprodukter, dnr 96-91-2015. Fem anbudsgivare lämnade anbud. I tilldelningsbeslut daterat den 29 april 2016 meddelade Kammarkollegiet att man avser att sluta ramavtal med tre leverantörer, vilka var samtliga tre vars anbud godkändes i kvalificeringsfasen. Anbudet från Tele2 Sverige AB (Tele2) ansågs av Kammarkollegiet inte ha uppfyllt kvalificeringskraven i punkterna 3.2.7.4 och 3.2.7.5 på grund av Tele2 inte hade beskrivit de konsulttjänster som ska ingå i respektive leverans.

Tele2 yrkar att upphandlingen ska rättas genom att ny anbudsprövning görs varvid Tele2:s anbud ska anses ha passerat kvalifikationskraven. Som grund anför Tele2 att Kammarkollegiet brutit mot principerna om proportionalitet, transparens och likabehandling och att Tele2 har lidit eller kan komma att lida skada härav. Till stöd för sin talan anför Tele2 vidare bl.a. följande.

Tele2 är Sveriges näst största teleoperatör. Självklart har Tele2 nödvändig ekonomisk, teknisk och yrkesmässig kapacitet för att fullgöra de åtaganden som följer av ramavtalet i upphandlingen. Tele2 har ostridigt redovisat tre olika leveranser motsvarande sådana som omfattas av upphandlingen och som har slutförts under de senaste tre åren. Det rör sig om leveranser till tre mycket stora kunder och avser såväl hårdvara och programvara som konsulttjänster, vilket Tele2 har redogjort för i sitt anbud under respektive punkt i bilagan. Det anges t.ex. avseende leveransen under punkten 3.2.7.4 att antalet konsulter Tele2 tillhandahållit kunder uppgått till "totalt ca 6 stycken" och under punkten 3.2.7.5 "ca 4-5 stycken". Ändå har Kammarkollegiet ansett att Tele2 inte uppfyllt kvalificeringskraven för ekonomisk, teknisk och yrkesmässig kapacitet, vilket såvitt Tele2 förstår uteslutande grundas på

att Tele2 inte skulle ha lämnat en beskrivning av de konsulttjänster som ingått i respektive leverans. Detta är ett felaktigt påstående, vilket tydligt framgår under punkterna 3.2.7.3 – 3.2.7.5 i anbudet. Under punkten 3.2.7.4 har Tele2 uttryckligen också angett att man tillhandahållit projektledning, vilket enligt förfrågningsunderlaget är en projektjänst.

Avsaknad av en beskrivning av vilka exakta tjänster som de tillhandahålla konsulterna utfört kan inte anses utgöra en tillåten uteslutningsgrund enligt LOU, eftersom det strider mot proportionalitetsprincipen. I denna upphandling ställs inget krav på att de konsulttjänster som ingått i referensuppdragen ska ha varit av en viss minsta omfattning eller ha avsett ett visst antal slag av konsulttjänster. Även med Kammarkollegiets tolkning av kraven i punkterna 3.2.7.3 – 3.2.7.5 i bilagan Leverantörskvalificering torde det vara tillräckligt för uppfyllande av det aktuella kravet att Tele2 angett att bolaget tillhandahållit konsulttjänster avseende projektledning.

Eftersom Kammarkollegiets ramavtal avser varor och tjänster som myndigheterna ofta upphandlar, och/eller som uppgår till betydande värden, är dess upphandlingar mycket viktiga för privata aktörer som Tele2. Det totala antalet anbudsgivare har i denna upphandling understigit sju, som var det maximala antalet möjliga ramavtalsleverantörer. Med beaktande av det som anges i Tele2:s anbud och det totala antalet anbudsgivare kan det med fog antas att Tele2 skulle ha tilldelats ramavtal om anbudet hade godkänts. Tele2 har lidit eller kan komma att lida skada av Kammarkollegiets överträdelser av LOU.

Kammarkollegiet bestrider ingripande enligt LOU och anför bl.a. följande. Upphandlingen syftar till förse offentlig förvaltning med leverantörer som kan erbjuda avropande myndigheter färdiga leveranser av telefoniprodukter. De ska kunna avropa hårdvara, programvara och tillhörande konsulttjänster för telefoniprodukter på ett enkelt och effektivt sätt. Avtalsperioden är 24 månader med möjlighet att förlänga med ytterligare 24 månader. Typiska

telefoniprodukter som omfattas är abonnentväxlar, kontaktcenter, Unified Communication (t.ex. frånvaro/upptagen, dokumentdelning, bild och videosamtal), personsökarsystem inklusive programvara för övervakning och hantering, stödsystem för administration, bemanningsplanering, anknynings- och abonnentdatabas, debiteringssystem, inspelning, trafikmätning, röstbrevlåda, röststyrning, talsvar, hänvisning, automatisk samtalshantering, köhantering, hantering av fasta och mobila anknynningar, mjukvaruanknynningar och softphones, hårdvara, kablage och kontaktdon, inomhusnät, ruggad utrustning och tillbehör som t.ex. headset och dockningsenheter. Häri ingår de konsulttjänster som krävs för att den hårdvara och programvara som avropet avser också kan tas i bruk på avsett sätt. De konsulttjänster som omfattas är installation, konfiguration, migrering, projektledning, systemadministration, systemutveckling, test och utbildning. De kan avropas som resurs- eller uppdragstjänst. Konsulttjänsterna utgör en oskiljaktig del i leveransen och att dessa kan inkluderas är ofta en förutsättning för avrop. Offentlig förvaltning är en avancerad användare av telefoniprodukter och myndigheternas telefoni-lösningar är ofta av verksamhetskritisk karaktär.

Det ankommer på anbudsgivaren att visa att samtliga obligatoriska krav är uppfyllda. I förfrågningsunderlaget uppmanas anbudsgivaren också att följa anvisningarna och säkerställa att anbudet innehåller samtliga efterfrågade uppgifter. Principerna om likabehandling och transparens har följts i upphandlingen.

Under punkten 3.2.7.2 framgår att anbudsgivaren ska redovisa tre tidigare leveranser av telefoniprodukter (hårdvara, programvara samt tillhörande konsulttjänster). Vilka telefoniprodukter som minst ska ha ingått i respektive leverans, samt vilka uppgifter avseende utförd leverans som ska redovisas i anbudet, framgår tydligt av punkterna 3.2.7.3 – 3.2.7.5, leverans 1-3. Leveranserna ska vara utförda under de tre senaste åren och ska vara slutförda.

Av punkten 3.2.7.4 (leverans 2) framgår det att utförd leverans ska ha omfattat installation av abonnentväxel i kundens telefonimiljö. Konsulttjänsterna konfiguration och test ska ha ingått i leveransen. Anbudsgivaren ombeds att i anbudet beskriva leveransen genom att ange den hårdvara, programvara och konsulttjänst som levererades samt hur många konsulter som tillhandahölls för att utföra konfiguration och test. Tele2 har endast redovisat en punktlista där det beskrivs att projektledning och inomhustäckning levererats. Konsulttjänsten som anges i anbudet är alltså en helt annat än den som efterfrågas i kravet. Redovisningen styrker inte att leveransen omfattat konfiguration och test. Att Tele2 angett antal konsulter saknar betydelse i sammanhanget. Enbart den uppgiften säger inget om den utförda konsulttjänsten. Tele2 har alltså inte beskrivit leveransen i enlighet med kraven i punkt 3.2.7.4.

Av punkten 3.2.7.5 (leverans 3) framgår att utförd leverans ska omfattat röstbrevlåda, talsvar och hänvisning som installerats i referenskundens telefoni-miljö. Konsulttjänsterna konfiguration och test ska ha ingått i leveransen. Samma uppgifter som under 3.2.7.4 skulle anges av anbudsgivaren. Tele2:s redovisning av leveransen saknar helt beskrivning av den konsulttjänst som utförts. Inte heller här läks bristen av att Tele2 angett antal konsulter. Eftersom Tele2 helt utelämnat en redovisning av utförd konsulttjänst uppfyller bolagets beskrivning av leveransen inte kraven i punkten 3.2.7.5.

I upphandlingen finns, till skillnad från vad Tele2 anser, ett tydligt krav på vilken typ av konsulttjänster som ska ha utförts i de tre leveranserna. För leverans 2 och 3 efterfrågas erfarenhet av konfiguration och test. Kravet är alltså bara uppfyllt om leveransen omfattat konsulttjänsterna konfiguration och test, och detta framgår tydligt av beskrivningen.

Kravet att beskriva utförda konsulttjänster strider inte mot proportionalitetsprincipen. De är synnerligen relevanta och syftar till att säkerställa att anbudsgivaren har tillräcklig teknisk kapacitet avseende alla tre delar. Att ute-

lämna en beskrivning innebär att Kammarkollegiet inte kan kontrollera att anbudsgivaren uppfyller kapacitetskraven i denna del. Det skulle strida mot likabehandlingsprincipen att godta ett anbud som avviker från sådana obligatoriska krav som är av avgörande betydelse för upphandlingen.

Tele2 genmäler följande. Det verkar vara ostridigt att syftet med de aktuella kvalificeringskraven är att verifiera att anbudsgivaren har nödvändig ekonomisk, teknisk och yrkesmässig kapacitet; att det i och för sig inte ifrågasätts att Sveriges näst största teleoperatör *Tele2* har denna kapacitet; att Kammarkollegiet dock inte kunnat kontrollera att *Tele2* har denna; att den enda orsaken till denna påstådda avsaknad av kontrollmöjlighet är att *Tele2* i sitt anbud inte angett vilka exakta tjänster de konsulter som *Tele2* ostridigt tillhandahållit angivna referenskunder har utfört; att *Tele2* ändå genomfört leveranser motsvarande sådana som omfattas av upphandlingen; samt att det i denna upphandling inte uppställts något formkrav i förfrågningsunderlaget kring hur de tillhandahållna konsulttjänsterna ska redovisas eller hur omfattande de varit. Om *Tele2* i sitt anbud hade inkluderat en mening med innebörden att "de redovisade konsulterna har tillhandahållit den typen av konsulttjänster som efterfrågas" så skulle tydligen *Tele2* ha ansetts visa att man haft nödvändig ekonomisk, teknisk och yrkesmässig kapacitet. Det ifrågasätts hur Kammarkollegiet ändå kan vidhålla att det var korrekt att förkasta *Tele2*:s anbud.

I anbudssvaret har *Tele2* i ett och samma sammanhang angett vilka produkter och tjänster *Tele2* levererat till referenskunderna och hur många konsulter som använts för leveranserna. Det innebär att *Tele2* uppfyllt kraven. Dessutom kan det under alla förhållanden inte anses ha varit proportionellt att förkasta *Tele2*:s anbud med hänvisning till att där saknas en mening med innebörden att de redovisade konsulterna har tillhandahållit den typ av konsulttjänster som efterfrågades. Ett krav på att en sådan mening ska inkluderas kan inte anses som relevant eller av väsentlig betydelse, i synnerhet som *Tele2*

ostridigt genomfört leveranser motsvarande sådana som omfattas av upphandlingen och redogjort för dessa i anbudsvaret samt att inga krav uppställts av Kammarkollegiet på hur omfattande de tillhandahållna konsulttjänsterna ska ha varit. Såvitt Tele2 förstår skulle det enligt Kammarkollegiet ha varit tillräckligt att konsulttjänsterna utförts under en minut, så länge de bestått av de tjänster som efterfrågas. Ett sådant krav är per definition irrelevant och oväsentligt, i synnerhet som det av Tele2:s anbud i övrigt med all önskvärd tydlighet framgår att Tele2 har den nödvändiga ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapaciteten att fullgöra de åtaganden som följer av ramavtalet i upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 1 kap. 9 § LOU följer bl.a. att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iakttä principen om proportionalitet. Att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller kraven strider mot likbehandlingsprincipen, se EU-domstolens avgörande C-243/89, *Stora Bält*. Om upphandlande myndighet har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Det är i princip ostridigt i målet vilken teknisk och yrkesmässig kapacitet som krävs av anbudsgivarna. Det som är stridigt är i vilken utsträckning det krävs att anbudsgivaren i anbudet redovisat de levererade konsulttjänsternas innehåll i referensuppdragen, samt om dessa krav uppfyllts av Tele2. De krav som Kammarkollegiet i tilldelningsbeslutet angett att Tele2 inte uppfyllt är punkterna 3.2.7.4 och 3.2.7.5 i avsnittet "Leverantörskvalificering". Dessa krav har följande lydelse:

3.2.7.4 Leverans 2

Anbudsgivaren ska styrka sin tekniska kapacitet genom att redovisa en tidigare utförd leverans av telefoniprodukter installerade i kunds egen telefonimiljö. Med telefoniprodukter avses hårdvara, programvara och tillhörande konsulttjänster som anges i avsnitt "Ramavtalets omfattning" i bilaga "Kravkatalog".

Leveransen ska ha omfattat hårdvara och programvara och konsulttjänst inom upphandlingsföremålet för denna upphandling. Leverans av Abonmentväxel som installerats i kunds telefonimiljö skall ha ingått liksom konsulttjänsten konfiguration och konsulttjänsten test. Värdet av leveransen ska minst ha uppgått till SEK 250 000.

Ange namn på kund för leveransen. (Fritextsvar)

Ange kontaktuppgifter till kund (namn, telefonnummer, e-postadress). (Fritextsvar)

Om redovisad underleverantör genomfört leveransen, ange underleverantörens namn. (Fritextsvar)

Beskriv leveransen genom att ange hårdvara, programvara och konsulttjänst som levererades samt hur många konsulter som tillhandahölls till kunden för att utföra konfiguration och test. (Fritextsvar)

3.2.7.5 Leverans 3

Anbudsgivaren ska styrka sin tekniska kapacitet genom att redovisa en tidigare utförd leverans av telefoniprodukter installerade i kunds egen telefonimiljö. Med telefoniprodukter avses hårdvara, programvara och tillhörande konsulttjänster som anges i avsnitt "Ramavtalets omfattning" i bilaga "Kravkatalog".

Leveransen ska ha omfattat hårdvara och programvara och konsulttjänst inom upphandlingsföremålet för denna upphandling. Leverans av röstbrevlåda, talsvar och hänvisning som installerats i kunds telefonimiljö skall ha ingått liksom konsulttjänsten konfiguration och konsulttjänsten test. Värdet av leveransen ska minst ha uppgått till SEK 250 000.

Ange namn på kund för leveransen. (Fritextsvar)

Ange kontaktuppgifter till kund (namn, telefonnummer, e-postadress). (Fritextsvar)

Om redovisad underleverantör genomfört leveransen, ange underleverantörens namn. (Fritextsvar)

Beskriv leveransen genom att ange hårdvara, programvara och konsulttjänst som levererades samt hur många konsulter som tillhandahölls till kunden för att utföra konfiguration och test. (Fritextsvar)

I den beskrivande delen av svaren, dvs. den del där Kammarkollegiet anser att Tele2:s svar inte uppfyllt kraven, har Tele2 har på punkten 3.2.7.4 svarat "Abonmentväxel – MX-one(Mitel), Kontaktcenter (Solidus eCare), Projekt-

ledning, inomhustäckning, Antal konsulter totalt ca 6 st". På punkten 3.2.7.5 har Tele2 svarat "Telefonisystem MxOne Mitel, Hänvisningsdator CMG inklusive telefonistarbetsplatser, Solidus eCare för kundtjänstfunktioner, Antal konsulter ca 4-5 st"

På båda frågorna skulle anbudsgivaren alltså ange hur många konsulter "som tillhandahölls till kunden för att utföra konfiguration och test". Det får då enligt förvaltningsrättens mening anses underförstått att Tele2 menade att de konsulter, vars antal man angett på respektive fråga, sysslade med att bland annat utföra konfiguration och test. Det får vidare anses vara underförstått att det i Tele2:s leveranser ingick att man installerade de produkter (abonnentväxel och kontaktcenter, respektive telefonisystem och hänvisningsdator med telefonistarbetsplatser) vilka Tele2 räknat upp, eftersom det i leverankravet angavs att abonnentväxel respektive röstbrevlåda etc. skulle installeras samt att det var denna leverans som anbudsgivaren skulle beskrivas genom att ange bl.a. hårdvara och programvara, vilket Tele2 gjort.

I den mer allmänna punkten 3.2.7.2, som Kammarkollegiet åberopar, framgår tydligt vilken teknisk kapacitet som ska vara uppfylld, men det framgår inte alls så tydligt som Kammarkollegiet hävdar vad som skulle ingå i beskrivningen. Leverantören ska svar ja på frågan om man uppfyller kraven, vilket Tele2 gjort; i övrigt hänvisas till de speciella punkterna för referensuppdrag, bl.a. leverans 2 (punkten 3.2.7.4) och leverans 3 (punkten 3.2.7.5). Det anges också i den allmänna punkten att Kammarkollegiet kan komma att verifiera anbudsgivarens svar med den kund som angivits. Det är då enligt förvaltningsrättens mening förståeligt att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull anbudsgivare drar slutsatsen att det är uppdragsgivarens beskrivningar och omdömen som är den viktigaste (och givetvis den mest tillförlitliga) källan för detaljerna i uppdragen i den mån Kammarkollegiet vill underöka mera om dessa. Det är ostridigt att Tele2 angett alla erforderade kontaktuppgifter för uppdragsgivarna.

Förvaltningsrätten har ändå viss förståelse för att Kammarkollegiet anser att Tele2:s beskrivningar av själva konsulttjänsterna av leverans 2 och 3 var något knapphändiga (även om Tele2 angav "projektledning" på leverans 2 dvs. punkten 3.2.7.4). Verbet "beskriva" i förfrågningsunderlaget är dock i sig ett ganska flexibelt begrepp och det är svårt att objektivt avgöra vad som konstituerar en beskrivning.

Förvaltningsrätten anser att det i förfrågningsunderlaget inte var helt tydligt hur utförlig beskrivningen skulle vara, men att detta inte är någon överträdelse av LOU från Kammarkollegiets sida i upphandlingens konkurrensuppsökande skede (vilket Tele2 inte heller har hävdad), utan utgör en sådan acceptabel brist som får överses med mot bakgrund av de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet, se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2002 ref. 50. Detta överseende med små brister ska dock även i viss mån tillgodoräknas den andra parten, dvs. anbudsgivaren, se Kammarrätten i Stockholms dom den 24 oktober 2013, mål nr 3192-13, vari kammarrätten med hänvisning till Högsta förvaltningsdomstolens avgörande uttalade att den saknade uppgiften i kammarrättens fall var av så ringa betydelse att bristen i anbudet inte kan anses vara av sådan art eller omfattning att ett godtagande av anbudet medför att kravet på affärsmässighet åsidosätts. När anbudsgivaren lämnat sådana uppgifter och beskrivningar att anbudsgivaren kan bedöma om skall-kraven uppfylls bör det inte krävas att anbudsgivaren ordagrant bekräftar det som efterfrågas i kravet, se Kammarrätten i Sundsvalls dom den 18 maj 2011, mål nr 319-321-11.

Förvaltningsrätten menar inte att kraven som Kammarkollegiet anser att Tele2 inte uppfyllt i sig är irrelevanta eller av oväsentlig betydelse, eller att det skulle ha varit oproportionerligt om Kammarkollegiet i förfrågningsunderlaget tydligt hade krävt en mer utförlig beskrivning av de konsulttjänster som anbudsgivaren levererat. Dock anser förvaltningsrätten att, såsom kraven faktiskt var formulerade, Tele2 uppfyllt dessa eller i vart fall

har avvikit från dem i så ringa omfattning att Kammarkollegiets förkastande av bolagets anbud strider mot proportionalitetsprincipen, en princip som ska iakttas av upphandlande myndighet även när den avgör vilka anbud som ska förkastas eller godtas, se Kammarrätten i Stockholms dom den 28 augusti 2012, mål nr 2391-12.

I punkten 2.8 i förfrågningsunderlaget anges att Kammarkollegiet kommer att anta högst sju ramavtalsleverantörer, under förutsättning att så många anbud uppfyller ställda krav. Eftersom enligt tilldelningsbeslutet endast tre leverantörer lämnat anbud som uppfyllde de obligatoriska kraven och alla dessa tilldelats ramavtal, framstår det som högst antagligt att även Tele2 skulle ha tilldelats ramavtal ifall dess anbud hade godkänts i kvalificeringsfasen såsom förvaltningsrätten anser borde ha skett. Tele2 har därför lidit skada eller riskerar att lida skada av att dess anbud förkastats.

Med anledning av ovanstående ska Tele2:s ansökan om överprövning bifallas. Upphandlingen ska rättas genom att det görs ny anbudsutvärdering varvid Tele2:s anbud inte förkastas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Anders Ahlgren

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.